

In memoriam

Djelatnici Hrvatskog restauratorskog zavoda s tugom se opraštaju od svojih kolega i prijatelja Gabrijele Šaban, Sonje Črešnjek i Tihomira Percana.

GABRIJELA ŠABAN (7. 4. 1939. – 24. 2. 2020.)

Nakon nečije smrti često kažemo da nas je ta osoba napustila. Je li nas uistinu posve napustila? Nije. Nakon smrti, iza svakog čovjeka ostaju svakojaki manji ili veći tragovi u njegovu privatnom i javnom okruženju, ostaju neka njegova djela. Uvijek u nama dominiraju žive slike naših društva, pri čemu su najintenzivnije slike i spoznaje vezane uz njihovu osobnost.

A Gabrijele pamtimo upravo po njezinoj osobnosti. Najkraće rečeno – Gabrijele je bila dobar čovjek, ostaje zapamćena po dobroti. Ta njezina temeljna vrlina u naše doba dobiva na vrijednosti svakog novog dana.

Gabrijele je otišla u prijevremenu mirovinu prije gotovo tri desetljeća. S tolikim protokom vremena nužno su izbljedjele mnoge slike, pomalo je teško sjetiti se svega onoga što je vezano uz izvođenje radova na objektima koje je vodila ili je u njima sudjelovala radeći u mnogobrojnim timovima. Stoga danas pretežu slike njezina najčešće blago nasmiješena lica, koje povezujemo s njezinim, u pozitivnom smislu te riječi, damskim ponašanjem.

Gabrijele se zaposlila kao diplomirana arhitektica u Restauratorskom zavodu Hrvatske, nepune tri godine nakon njegova osnutka 1966. godine. Ubrzo je postala pročelnica Odjela za arhitekturu, a u podosta turbulentno doba bila je i ravnateljica Zavoda. U 27 godina rada u Zavodu, većim dijelom u razdoblju u kojem se Zavod pretežito sam financirao, bilo je u takvim okolnostima zahtjevno voditi radove na brojnim spomenicima kulture, katkad s minornim sredstvima u doba velike gospodarske krize i goleme inflacije, uz to voditi Odjel za graditeljsko naslijeđe i pogotovo biti na čelu Zavoda sastavljenog od, tada, šest Odjela vrlo različitog profila, ljudi i radova.

U povodu dvadesete godišnjice, Zavod je objavio u Godišnjaku zaštite spomenika kulture Hrvatske - *Katalog*

radova Restauratorskog zavoda Hrvatske 1966. – 1986. U predgovoru koji je napisala Gabrijele, zatim u 624 kratka prikaza radova na vrlo raznovrsnim spomenicima kulture, najbolje se uviđa cjelokupna složenost djelovanja Zavoda u njegova prva dva desetljeća. Uvodnu riječ u *Katalogu* Gabrijele završava zahvalom radnicima Zavoda: „Mnogi od njih nisu više u našoj sredini; zahvaljujemo svima, osobito pionirima koji su stvarali ovu našu operativnu instituciju. Tada su utemeljeni naše stručno djelovanje, međusobna suradnja, a i naš odnos prema spomenicima kulture. Oni nam i danas pomažu da što lakše prevladamo mnoge teškoće, karakterom različite od onih koje su vezane uz osnivanje Zavoda.“

Gabrijele je jedna od tih pionirki Zavoda. Hvala Ti, Gabrijele. ■